
VALÓSÁG

Az alábbi interjúk egy szociológiai kutatás keretében készültek, drogos fiatalokkal. A kérdezettek a fiataloknak abba az egyre bővülő csoportjába tartoznak, akik nemcsak szubkultúrájuk és fogyasztásuk látványos elemeivel (öltözködés, hajviselet, zene, tánc stb.) fordulnak szembe a felnőtt társadalom többsége által elfogadott értékekkel, hanem életformájuk és értékrendjük csaknem minden eleme szemben áll ezekkel. Ha a felnőttek értékrendjének teljes elutasítását szocializációs kudarcként értelmezzük, és megpróbáljuk e kudarc okait megfejteni, első helyen természetesen a családi együttélésbe és a gyereknevelésbe „belebukott” szülők állnak, de rögtön mögöttük ott sorakozik az iskola, ahonnan hiányoznak a gyerekek személyes problémái iránt érzékeny pedagógusok és a valóságos közösségek. Amikor a kérdezők a drogos életforma vonzó elemeit kutatják, nemcsak az derül ki, hogy a drogfogyasztás ideig-óráig menekülést nyújt a fiatalok számára megoldhatatlannak látszó problémák elől, hanem az is, hogy a drogos kapcsolatok hivatottak pótolni a szétesett családot és a hiányzó közösségeket.

„Azt hiszem, nincs értékrendem”

Először szeretném, ha elmondanád, hogy mennyi időt vagy, kikkel élsz együtt?

Húsz éves vagyok. Jelenleg anyámmal élek együtt. A szüleim elváltak. Korábban apámmal és anyámmal éltem.

Mikor váltak el a szüleid?

Elég régen, nem emlékszem már rá. Nagyjából a születésem után elváltak. Aztán egy jó ideig anyámnál, nagyanyámnál éltem, meg végül is össze- vissza, mert a nagyanyám vidéken élt. Szét van szórva jelenleg is a család rendszeren Magyarországon. Hol itt, hol ott voltunk. Apámék Pesten éltek.

Nála is éltél?

Nála is éltem. Hát az megvolt, hogy hétfvégenként elmehetek apámhoz, de olyan nagy kapcsolat, közös beszélgetés csak néha volt. Aztán az a szokásos hangulat is megvolt, nem az, hogy veszekedés, de nagy távolságtartás. De mindegy.

És anyukáddal milyen a kapcsolatod?

Anyukámmal jónak mondható a kapcsolatom. Szóval vele éltem 12–13 éves koromig, csak neki idegi problémái voltak.

Gyógyszereket kellett szednie?

Jelenleg is gyógyszereket szed. Ez gázos téma, de azóta sokat javult. Akkoriban elég problémás volt a dolog, mert kitört a roham rajta, azért kellett eljőnnöm tőle. Azért kerültem át apámhoz, mert anyámnak muszáj volt kórházba kerülnie, mert rossz állapotban volt.

Ha van valami problémád, akkor azt anyukáddal meg tudod beszélni?

Igazából nem. Valahol igen, mert az biztos, hogy vele azért igyekszünk elfogadni egymást. Igyekszem elfogadni olyannak, amilyen, és ő is igyekszik elfogadni engem olyannak, amilyen vagyok. Ezzel korábban gondok voltak, mert akkoriban nem volt semmilyen felügyelet. Eljártam játéktérmebe, meg ilyenek. Húha! Nehéz erről beszélni! Szóval lényeg a lényeg, hogy anyukám akkor meg volt zavarodva, balhés, hülye dolgokat csinált. De csak otthon csinálta.

Akkor te hány éves voltál?

12.

Annyi idős korodban te már kezdtél eljárni?

Játéktérembe igen. De hát csak azért, hogy játsszak. Rákattantam egy-két ilyen játékra, amelyik verekedős. Voltak haverok, elvoltam velük. És anyám közben rosszabbul lett, egyre rosszabbul. Ez úgy nyilvánult meg, hogy magával beszélgetett, meg hasonlók. Félig meddig tudathasadása volt, vagy nem tudom hogyan nevezzem. Nem szeretek róla beszélni. És ugye nem akart bemenni a kórházba. Nehéz dolgok ezek. Aztán a szomszédokkal is ment a kavarás, jobbra balra, és akkor kihívták a mentőket, bevitték a kórházba. De én nem maradtam egyedül, mert lejött a testvérem Pestről.

Ő mennyi idős?

8 év van köztünk. Ő most 29.

Egy testvéred van?

Egy. És hát akkor átkerültem apámhoz. Vele viszont abszolút nem jöttem ki, mert korábban anyámmal éltem, és mi más lennék, mint egy elkényeztetett taknyos kis kölyök, mert megkaptam mindent stb.

És a tesóddal milyen a viszonyod?

A tesómmal? Hát keveset beszélünk, és ritkán találkozunk.

Ő nem itt él?

Nem, apámmal él. Nála ez másképp nézett ki. Úgy született, hogy akkor még együtt voltak apámék, és őt apám nevelte tovább a válás után, én pedig anyámhoz kerültem. Nem tudom, hogy ezt hogy döntötték el. Nekem erről fingom nincs, meg közöm sincs hozzá sok. Nem sok beleszólásom volt a dolgokba.

Otthon szeretsz lenni? Van saját kuckód?

Saját kuckóm nincs, mert egy szobás a lakás. De ez nem gáz, mert végül is megvagyok, aztán ha olyanom van, akkor elzsörtölődök, meg vitatkozok anyámmal, mert hogyha éppen valami zizi van, valamiért rosszul érzem magam, akkor az megvan, hogy van egy kis vita, de ez sosem komoly dolog. Egyrészt belegondolok abba, hogy mit komolykodjak, mit akarok én elérni. Szóval igazából nincs komoly problémánk egymással, azt hiszem.

Szerinted milyen életszínvonalon éltek?

Hogy kell ezt mondani? Alacsony, létminimumszerű? Átlag alatti. Ez rajtam múlik, mert én például most nem dolgozom. Akarok dolgozni, de az más.

Milyen iskolát végeztél?

Hát csak 8 általánost végül is, mert a gimiből csak három évem van. A negyedik nem jött össze, mert a tanárokkal problémáim voltak. Így, úgy, amúgy. De közben azért történtek dolgok. Voltam nevelőotthonban is, mert amikor apámmal nem jöttem ki, akkor lógtam a suliból. Mert Pestről kellett iskolába járni, aztán mindig hazalógtam ide, anyámhoz, mert ő végül is egy nyár alatt átvészelte a nehezét a dolognak. Tehát inkább csak olyan kibillenés volt, hogy úgy mondjam az elmeállapotában. Szóval lógtam a suliból és akkor apám nem

tudott velem mit kezdeni. Igazából vele soha nem volt bensőséges viszonyom. Azt hiszem, egyik szülőmmel sem volt az, de anyámmal azért mégis jobban volt közös témánk. Jobban megértettük egymást. De apámmal abszolút nem. Meg hát, hogyha kamasz a gyerek, és ha fiú az illető, a gyerek meg az apja között mindenképp feszültség van. Ez mindenhol így van. Ez aztán felerősödött talán a helyzet miatt, vagy azért, mert én vagyok ilyen izé. Egyszerűen fingom nincs erről. Nem is akarom meghatározni.

És aztán utána elmentél valahová dolgozni?

Nem, mikor nevelőotthonos voltam, még két évem volt az általános iskolából. A hetediket elkezdtem Pesten, aztán volt az a zingzang, hogy apámék rohangáltak utánam, meg minden. Szóval volt az a vacakolás, hogy mindig meglógtam, nem tudott velem mit kezdeni, aztán ezzel a címszóval berakott egy nevelőotthonba. Itt voltam anyámnál éppen, amikor bezörgettek, de rendesen, hogy a gyámhatóságtól jöttek. És akkor édesapám mondta, hogy ez a helyzet, nevelőotthonba kerülök, mert apám nem tud velem mit kezdeni. Hülye helyzet, de hát ez volt. És akkor bekerültem. Másfél évet voltam ott. Közben az volt, hogy rosszul tanultam. Apámnak az volt a kikötése, hogy ha jól tanulsz, akkor kiveszünk a nevelőotthonból. Közben kijártam minden hétvégén hozzájuk. Az ő részükről valahol ez egy rendes dolog volt, hogy nem hagytak ott a francban, megposhadni, ahogy a többi gyereket. Voltak ott sokkal keményebb srácok is, általában elég kemények voltak. Én elég csendes gyerekeknek számítottam közöttük. Akkor aztán 8. után megvolt a bizonyítvány, meg minden, akkor kikerültem.

Édesapádék vettek ki?

Igen, apám. Utána volt egy pesti gim, ahová elkezdtem járni. Bekerültem a gimibe ugye, ott meg elkezdett élni az ember egy idő után. Az osztályfőnököm egy tipikus régimódi tanár volt, egyirányú gondolkodással. Szóval ha kezdtük mondjuk 30-an az osztályt elsőben, akkor negyedikre durván 22–24 maradt meg belőle. Aki nem volt odavaló, vagy nem úgy tanult, ahogy neki tetszett, azt szépen kiszortírozta.

Ez egy erős gimnázium volt?

Nem, nem volt erős gimnázium, viszont ő egy ilyen tanár volt. Hogyha odakerült az ember 15 évesen, nem sok mindent tudott vele kezdeni. Aztán akkor változott meg a dolog, amikor elkezdtem másfajta zenéket hallgatni. Rockzene, meg ilyesmi. Nirvana az, ami nagyon bejött nekem, a mai napig nagyon szeretem, a zenélést is emiatt kezdtem el.

És amikor otthagytad a gim, mit csináltál?

Semmit. Nem dolgoztam.

Ott éltél apukádéknál?

Nem, már másodikban eljöttem apámtól. Szóval meglógtam. Rendesen otthagytam őket a francba, mert nem éreztem jól magam, mert nem tudtam kijönni velük semmiféle téren. Sem apámmal, sem a bátyámmal. És meglógtam. Akkor is voltam egy hónapot nevelőotthonban, mert ugye máshová nem nagyon tudtam menni, meg köröztetett rendőrséggel, meg minden. A sztori az, hogy leadta a személyleírásomat, de baromira nem úgy néztem már ki akkor. Piros haj, meg minden benne volt már a dologban. De hülyeséget csináltam, mert kimentem a Moszkva térre és pont járőröztek. Nem voltam ott rendszeres vendég az ilyen csövesek között, de ismertem egyet-kettőt. Na mindegy, ott elkaptak. Akkor ment egy éjszakán át a szarakodás, hogy bevitték először a kerületi kapitányságra. Ott is elvoltam. Utána kivitték Budaörsre, ott is egy éjszakát eltöltöttem, mire értem jött apám. Aztán meglátta, hogy hogy nézek ki! Hú! Atyaúristen! Lehajtott fejjel mentünk kifelé. Aztán mondta, hogy miért csinálok ilyeneket, meg hogy képzelem az egészet, meg minden. De hát mind-

egy, mert úgysem hallgat meg, nem tudtam vele megértetni, hogy én végül is mit akarok. Igazából persze, azt sem tudtam, hogy mit akarok, de azért megvolt az, hogy nem akar elfogadni, meg ilyesmi. Egyfolytában ilyen és hasonló érzés volt bennem. Aztán akkor hazavitt, aztán megint megszöktem természetesen.

Mióta laksz anyádnál?

Durván másfél, két éve. Amikor eljöttem apámtól, végül is ideköltöztem anyámhoz, de úgy, hogy kollégiumban voltam Pesten a sulis végett. Ott laktam a belvárosban, a harmadik-negyediket ott jártam. Negyedikben megbuktam. Nem az érettségim, nem jutottam el odáig, mert a matek tanár meghúzott. Abban is volt egy kis vacakolás, hogy kiszúrt egy kicsit magának. De jó, tény, hogy sok órát átaludtam nála.

Sokat lógtál a suliból?

Ahhoz képest sokat, amennyit igazolni tudtam.

És miért lógtál?

Azért, mert voltak olyan hangulataim. Volt, hogy úgy éreztem, hogy nem tudok kijönni azokkal, akikkel együtt vagyok egy osztályban, vagy akikkel egy társaságban vagyok, mert visszajára fordul az egész. Nem is beszéltem hozzájuk, hanem inkább befelé fordultam egy kicsit, és egy kicsit ráparáztam az összes gesztusra. Az is tény, hogy közben elkezdtem szívni.

Akkor hány éves voltál?

16. De nem állandóan. Amikor kezdtem, kipróbáltam inkább, azt mondanám. Egy haverom kóstoltatta meg velem. Semmi nem volt. Utána leültünk sakkozni és jót röhögünk azon, hogy nem tudjuk, hogy ki jön, meg ilyenek.

Miért próbáltad ki akkor?

Miért? Miért? Hát miért ne! Semmi nem volt vele. Meg a haverok is úgy voltak vele, hogy nem túl sokan használták. Nem túl sokan csinálták a környezetemből. Aki meg csinálta, annál sem láttam benne semmi különösebbet. Az én dolgom, hogy kipróbálok-e vagy nem. Szóval ezt magának csinálja az ember, én ezt a mai napig is így gondolom. Ha valaki nem akarja csinálni, akkor ne csinálja. Ennyit el kell dönteni az embernek. Azt tudni kell, hogy mikor jó nekem, vagy mikor nem. Én azt sosem bírtam, hogy annyira rákattanjon valaki, hogy nem bír megállni. Persze ez nem ilyen szereknél van, hanem keményebb drogoknál.

Azzal is próbálkoztál?

Volt egy-két eset, de anfetaminokkal nem nagyon. Egyszer volt eki.

Mi?

Eki, Ecstasy, de semmi különösebb nem volt. Egyrészt kevés volt belőle, másrészt pedig azóta nem is találkoztam vele. És a heroinnal is csak úgy, hogy fóliáról, tehát vénásan sosem került a kezembe. Voltak olyan ismerőseim, akik vénás drogosok voltak. Laktam is ilyen embereknél, de ők mondták, hogy hagyjam a francba, inkább ne csináljam. Meg én sem akartam kipróbálni. Szóval azért nem, mert az azért már durva.

Végül is amikor kipróbáltad, kíváncsiságból történt?

Kíváncsiságból, meg mert van egy ilyen dalszöveg, nem tudom, hogy ismered-e: „Mindenütt jó, de messze a legjobb”. Ez ilyen szar szöveg, minden reklámba be lehetne tenni, de abban a zenében benne van azért a lényeg. Tényleg ez az, hogy miért ne? Meg hogyha nyújt valamit, akkor nyújt valamit. Na igen, ilyen elszállás vagy akármi. Erről mindenkinek személyes élményei vannak, úgyhogy erről nem is tudnék mást mondani. Tehát igazából nem is tudnám megmondani, hogy miért, csak jött és kész. A fível kapcsolatban is általában úgy volt, hogyha volt, akkor szívtam, meg ettem is, de annyira nem, hogy akár bűncselekményt, vagy ilyesmit elkövessek miatta. Erre soha nem volt szükségem. Ez egészen biztos.

Hogy érted azt, hogy nem volt szükséged?

Úgy értem, hogy meg tudtam oldani, hogy ami nekem kellett, azt meg tudtam szerezni, másrészt pedig ha valamiért kihagytam, mert volt olyan, hogy rendesen besokalltam, akkor úgy voltam vele, hogy most hagyjuk a fenébe egy kicsit. Szóval nem ijedtem meg attól, hogy a francba, holnap nem lesz mit szívnom. Szóval ki tudtam bírni. Úgy voltam vele, hogy csemege, ha jól esik, akkor csinálom, de hogyha éppen nem fér bele a képbe, vagy nincs rá pénzem, akkor nem nyúlok hozzá.

Téhat nem voltál annyira rákattanva. Ugye így mondják?

Rákattanva, meg függő, szakszóval. De végül is, ha úgy vesszük, függő az ember, egyfolytában függő. Mert benne vannak az élmények, meg minden, ahogy átélte. Én elég vizuális ember vagyok, álmodozom, meg rajzolgattam is kis koromtól fogva rengeteget. Azért az ilyen dolgoknál az ilyen szerek csak rátesznek egy lapáttal. De ezt végül is nem szabad leszűkíteni egy körre, mert nem erről van szó. Ez nyilván a fiatalságról szól, nem csak az ilyen emberkékről. Szóval az rendben van, hogy valaki drogot használ, de attól még nem biztos, hogy foglalkozik ilyenekkel is, hogy rajzol.

Nálad milyen drog volt a jellemző?

Leginkább a fű. Az volt igazán jellemző, meg az hatott.

Olyankor mit érzel?

Húhá! Az abszolút változó. Én úgy vagyok vele, hogy ez teljesen hangulat kérdése. Kihozhat az emberből mindenféle dolgot. Nem azt mondom, hogy úgy, hogy nekiáll drogozni az ember, és nem tudja kontrollálni magát, mert én valahogy mindig tudtam. Legalább is az ilyen light drogok esetében. Sosem volt az, hogy bárkinek ártsak, vagy valami. Ilyesmit sohasem csináltam. Az ellenkezett velem, hogy bántsak valakit, vagy valakit lenyomjak emiatt. Nem. Egyrészt nem is vagyok egy ilyen alkat. Se testileg, se úgy, mint ember, másrészt pedig nem volt rá szükségem.

Valami jó csak volt benne, ami miatt újra meg újra szívtad. Nem?

Persze.

És mi?

Állok. Nagyjából ennyi. Álmodni, és az is benne van, hogy önmagáról egész érdekes dolgokat megtud az ember. De ezt csak a végén tudod meg. Úgy értem, hogy ez csak a végeredmény, ha el is gondolkozik az ember rajta, hogy mit látott, meg hogy reagált rá. Úgy van valamilyen hatása, ha az ember egy idő után megismeri magát, és rájön, hogy mit hoz ki belőle.

Rossz élmények is vannak?

Rossz élmények is vannak, hogyné lennének. Ezt nem csak én mondom. Parázások, meg ilyenek, nagyon durva, rossz élmények is vannak. De ha ezek megvannak az embernek, ezek elsősorban nem növényekkel szoktak lenni. Ahhoz a fű kevés.

Neked volt olyan?

Volt, de szerencsére le tudtam rendezni. Szóval magammal, úgy értem.

Meg tudtad nyugtatni magad?

Idő kellett hozzá, de igen. Ez egy olyan dolog, hogy ha valamilyen rossz emléke jön elő az embernek, és hogyha éppen emberek között vagy az utcán, vagy akárhol, akkor egyszerűen a pillantásuktól félsz, vagy kicsit másképp látod őket. Idegennek, meg rossznak, akik rosszat akarnak neked. Ez most egy kicsit hülyén hangzik, mert nyilván nem adja vissza azt, hogy egy pillanatban meglátsz egy arcot és akkor ez jön elő belőle, mert ez abszolút helyzetfüggő. Pont ezért mondtam azt, hogy ez mindig mást hoz ki.

Ez attól függ, hogy milyen állapotban vagy?

Igen. Hangulatfüggő. Nagyon, nagyon az. De én egyébként is olyan vagyok, hogy gyorsan változik a hangulatom. Szóval az emberek is befolyásolják, akikkel vagyok, de ez anyag nélkül is mindig így volt. Nem arról van szó, hogy ezek után megváltozott a hozzáállásom, hogy hogy viszonyulok az emberekhez, meg úgy a világhoz általában. Tehát, hogy hogyan élek érzelmi életet, az nálam mindig így volt. Olyan dolgokra figyelek oda, amire lehet, hogy más nem. De szerintem nem én vagyok ezzel egyedül így. Biztos, hogy néha érzékenyen reagálok más emberek gesztusaira.

És a szer felerősíti ezt az érzékenységet?

Fel tudja erősíteni.

Azt mondják, hogy a fűtől jó kedve van az embernek.

Nem biztos, hogy mindig jó kedvet csinál. Egy idő után óhatatlanul előkerülnek a rossz dolgok is, mint általában minden ember életében. Nem lehet azért minden nap úgy fölkelni, hogy jól érezze magát az ember. Ez mindenkinek az életében így van. Szóval van ilyen nap, és van olyan nap. Az meg, hogy fölerősíti-e, az attól függ, hogy hogy fogja föl az ember a dolgokat. Ez nyilvánvaló. Van, amikor az ember érzékenyebben reagál, fölvesz apróságokat, vagy kevésbé apróságokat. Minden attól függ, hogy mennyire hagyja, hogy ezek hassanak a hangulatára, az egész napjára vagy az életére. Mert ugye általában napokban gondolkodnak ilyenkor az emberek. Persze senki nem gondolkodik mindig csak napokban, vagy csak években, csak egyszerűen nem törődik vele, ilyen vagy olyan körülmények miatt.

A jövővel?

A jövővel.

A távolabbi jövővel?

A távolabbi jövővel. De hát a fiatalok közül, akikkel szoktam beszélgetni, senki nem úgy kezd el az életét fiatal korában, hogy törődjön a távolabbi jövővel, hogy mi lesz, amikor megöregszik, meg honnan lesz nyugdíja. Ez még odébb van. Egy ilyen társaságban vagy működik ez a dolog, vagy nem.

Mármint mi működik?

Hát, hogy ki mennyire törődik a jövőjével. Mert van aki biztosan törődik vele, de ezt az is meghatározza, hogy milyen családból származik, milyen körülmények között nő fel.

És téged mennyire foglalkoztat a jövő?

Fogalmam nincs erről, abszolút nem tudom. Családot biztosan nem szeretnék, az száz százalékkal, hogy nem szeretnék családot. Nem azért, mert annyira ismerem magamat, hogy tudok változni, meg képes vagyok arra, hogy szeretetet adjak az embereknek, mert nem állna velem egy rakás ember szóba, hogyha nem így lenne. De nem szeretnék családot, az apa-gyermek konfliktus miatt, mert az biztos, hogy nem tudnék jó apa lenni. Jelenleg legalábbis így érzem.

Barátnőd van?

Egy jó ideje nincs.

Valami hosszabb távú volt?

Három hónap volt a leghosszabb. Több sajnos nem sikerült. Pedig akkor még nem is szívtam semmi. Tizenhat évesen volt az első barátnőm, és az első barátnőmmel való kapcsolat tartott a leghosszabb ideig. Nem tudom, hogy csináltam, de hát akkor ez jó volt. Vele úgy volt, hogy egy iskolába jártunk, meg minden. Szóval én úgy vagyok ezekkel a kapcsolatokkal, hogy ha valamilyen lánnyal, nővel együtt voltam, akkor meg szoktam általában ismerni. Szóval megvolt nálam is, hogy kenyértörés, meg minden, és hogy nem beszélünk. Később

azért mégis egy társaságba keveredtünk, és úgy voltam vele, hogy muszáj, meg ő is. Valahogy mindig úgy alakult, hogy muszáj volt, hogy kedvesek legyünk egymással.

Örök harag nem volt.

Persze. Senkivel nem lehet örök harag, mert főleg mostanában, a rendszerváltás meg minden miatt az emberek körül baromi gyorsan változnak a dolgok. Szóval ez egyszerűen mindentől függetlenül így van. Volt a rendszerváltás és ha megnézed, itt vannak a paraszt bácsik, és tényleg csak kapkodják a fejüket, azt sem tudják, hogy mi van. Mi pedig benne vagyunk. Pont az a korosztály vagyunk, aki benne van abszolút, és mi ebben nővünk fel. Nyilván jobban tudunk kapaszkodni, akár a technikai fejlődés, meg minden után. De az emberek közötti kapcsolat abszolút megváltozott. Megváltozott a hírközlés, meg minden. Ez egy baromi gyors váltás volt, akárki akármit mond, ez akkor is az volt. Az öregeket meg tudom érteni. Ezért is van az, hogy mostanában egyre több öreggel, idősebb emberrel futok össze, és el tudok velük beszélgetni. Szóval nem tud hidegen hagyni a sorsuk, mert most mit kezdhetne a szerencsétlen? Nem tudja. Ez hülyén hangzik, de egyszerűen nem tudja, hogy mi van. Szóval nem tudja, hogy miről beszélnek a fiatalok, nem tud bekapcsolódni.

Térjünk vissza még az iskolához. Volt olyan tanár, akivel jó volt a viszonyod?

A rajztanárommal jónak mondható viszonyom volt, de én eleve úgy voltam vele, hogy tanárokkal túlságosan őszintén sosem beszélgettem, csak amennyire szükséges volt. Semmit. Az osztályfőnököm nyelvtanár is volt, meg osztályfőnök is volt. Én viszont abszolút nem voltam az a könnyen befolyásolható srác, aki tanult is, meg könnyen beállt a sorba. Nem tudom, hogy hányszor írt be nekem ilyen hülyeségekért, hogy szakadt gatyában rohangelok, árad belőlem a bagó szag, szörnyen kócos a hajam, meg hasonlók. Szóval ezek voltak a tipikus dolgok. Beírta az ellenőrzőbe, hogy ez, meg ez, meg ez. És akkor tele volt az ellenőrzőm osztályfőnökivel. Közben azért tanulgattam.

Mit szerettél az iskolában?

Semmit nem szerettem, ez a nagy igazság. Abszolút semmit nem tudok mondani.

Egy tantárgy sem volt?

Nem. Igazából az a durva, hogy csak a jegyért tanultam. Abszolút. Abba nem is gondoltam bele, hogy miért kéne tanulni, csak jegyre tanultam. Aztán persze voltak dolgok, amik érdekelték, minden tantárgyban volt egy-két ilyen anyagrész, amit valamiért érdekesnek találtam. Azok meg is maradtak. A rajz meg olyan volt, hogy beültem rajz órára, aztán rajzoltam valamit, és abból például ötös voltam. Nem volt gond. Ének-zenéből is 4-es, 5-ös megvolt, meg tesiből is. A mozgást szerettem, az jó volt. A tornatanáraitam például szerettem, mert volt köztük egy-két olyan, akivel el is tudtam beszélgetni. Több ilyen tanár nem volt. Igazából nem is tudtak rátérni a beszélgetésre, mert kikerültem a válaszokat.

A gimni után mit csináltál? Dolgoztál valahol?

Nem. Nem dolgoztam sehol. Régóta nem dolgozom, össze-vissza tengődök.

Miből élsz?

Hát ez szar dolog, de csak anyám keres. Én meg hitelekből, kölcsönökből élek, de általában ki szoktam fizetni, tehát nem maradok adós, mert azt nem szeretem. De most fogok dolgozni, ha minden igaz, egy szállodában. Mosogatnom kéne, meg minden, de még nem tudtam felhívni a srácot. Azért mennék oda dolgozni, mert nem szeretek minden nap bejárni. A sulival is elsősorban ez volt a gond. Azt vettem észre, hogy van, amikor teljesen frissen úgy csinálom meg mindent, hogy úgy érzem, hogy jól csinálom, meg benne vagyok, máskor pedig teljesen lehúzó.

Ezzel mindenki így van.

Ezzel mindenki így van, de ez most olyan meló lenne, hogy 24–48 óra, szóval egy napot bent vagyok, két nap szabad. Ez jó, ezért érdekel a dolog. Az, hogy minden nap bejárni, azt nem tudnám csinálni. Kicsit félek is tőle, hogy megint emberek közé kell menni. Mert így is mindenképpen emberek között vagyok, de azért ez más.

Így olyan emberek között vagy, akit te választasz magadnak?

Igen.

Most a társaságodon kívül milyen a viszonyod az emberekkel?

Teljesen változó. Van, amikor, vannak az embernek cimborái, akikkel csak úgy összefut, eldu-málgat, de hogyha később megismerem őket, akkor általában megvan az, hogy „Szia! Mi van veled?”. De ez inkább ilyen kocsmacimboraság, meg iszogatás. Szoktam kéregetni is egyébként.

Mit szoktál?

Kéregetni, de az csak akkor van, ha rá tudom szánni magam, hogy kimenjek. Mert én ezzel is úgy vagyok, hogy ha nem tudok elbeszélgetni egy emberrel, csak azért nem megyek oda hozzá, hogy adjál már valami pénzt, szóval így nem lehet csinálni. Olyankor elmennek az ember mellett. De ha úgy megyek oda valakihez, hogy normálisan beszélek hozzá, meg minden, akkor ad egy kis aprót.

Szoktak adni az emberek?

Szoktak... Én úgy vagyok vele, hogy akkor azt meg is köszönöm. Úgy is nézek rá vissza, hogy a fenébe is, ez ritka dolog, mert nem mindenki ad. Persze nem mindegy, hogy kihez megy oda az ember. Nem szoktam túl gyakran csinálni, csak hogyha tényleg nincs más lehetőség az adott helyzetben.

És akkor például drogra honnan van pénzed?

Drogra? Az változó. Általában a haverokkal szoktam egyezni. Sosem szoktam idegen emberektől kérni.

De hát azért is fizetned kell. Nem?

Persze. De ha valakinek épp nincsen pénze, szóval úgy, hogy nem jön neki össze, akkor általában mástól kér. Szóval ilyen szinten kisegítik egymást az emberek, hogy úgy mondjam.

Említetted, hogy zenélsz, Hol?

Egy vidéki zenekarban basszusgitáros vagyok.

Mióta játszol velük?

Kb. 2 éve.

Szereted?

Igen.

Akikkel zenélsz, azok a barátaid?

Hát haverok...

Szerinted barátot hogyan talál az ember?

Hát vannak az embereknek barátai.

Hogyan ítéled meg, hogy ki a barát?

Szerintem, ha az ember egy kicsit elkezd élni, már nem csak a gyermekkori barátai vannak, mert az megint más, hogy együtt játszott valakivel. De minél idősebb korában ismeri meg az ember a másikat, és úgy barátkozik, haverkodik vele össze, az annál tartósabb lesz. Men-nél inkább van benne anyagi érdek, annál kevésbé igazi a barátság. Ez nyilvánvaló. Szerin-tem, az a kérdés, hogy az ember meg tudja-e érteni a másikat, és tud-e vele törődni. Mert különben szart sem ér az egész. Egy embert megismerni, nagyon hosszú idő, másrészt nem

is lehet igazából megismerni egy másik embert, mert az külön világ. De a törődést, meg azt, hogy odafigyel-e másokra, azt lehet érezni. És szerintem ezt jelenti a barátság.

És most a te társaságod ilyen?

Ilyen, csak van akit kevésbé ismerek, van akit jobban. Igazából akire azt mondom, hogy a barátom, az legfeljebb 1–2 ember. A többiek haverok, de azokkal is úgy vagyok, hogy inkább barátok. Inkább a barátság felé hajlik a dolog. Egyszerűen nem tudom leszarni őket. Hogyha felcsönget, morgok, meg nyomom a hülye szöveget neki, hogy megint mit keresel itt, de egy idő után tudják, hogy hülyéskedek. Mindig szívesen meghallgatok bárkit.

Vannak szabályok az életedben?

Szabályok?

Társadalmi szabályokra, elvárásokra gondolsz.

Elvárások? Ez már más tészta, mert minden szülőnek elvárásai vannak a gyerekével szemben. De ez egy olyan dolog, hogy lehetnek elvárásai a szülőnek, attól még olyan marad az a gyerek, amilyennek születik. Ez az, amin egyfolytában vitatkoznak. Ezzel nem tudnak mit kezdeni. Ha valaki olyannak születik, akkor olyan lesz. Vagy hát nem tudom, sok minden hat az emberre, az biztos, de leginkább a szülei. Az is fontos, hogy hova születik a gyerek, milyen emberek között él, milyen környezetben. Meg az is, hogy milyen gyakran változik körülötte a környezet, szóval, hogy milyen gyakran kell költözni, meg például, mennyit engedik tévén. Ez például egy tipikus korlátozás a gyerekekkel kapcsolatban. Nem engedik őket tévét nézni.

Hogy lehet a társadalmi normák szerint élni?

Lehet normák szerint élni, de valahol az embernek ki kell élnie magát mindenképpen. Mert különben a saját környezetére kezd kihatni negatív módon az, amit nem tud kiélni. Szóval akkor megcsömörlik.

Van valamilyen saját értékrended?

Azt hiszem, nincs értékrendem. Illetve van, de az mindig helyzetre szabott. Azért nem örökösen változik, mert van ami állandó. Van amit elfogadok, van amit nem, de erről nem nagyon tudok beszélni.

A saját törvényeid szerint élsz?

Nem csak. Ez olyan dolog, hogyha az ember a többiekkel, akik körülötte élnek, nem tudja úgymond leszarni, úgy ahogy vannak, és csak a saját feje után menni, akkor nyilván nem csak a saját törvényei szerint él. Szóval valamilyen szinten tudni kell alkalmazkodni. De beállni a sorba, az megint más tészta, azt nem szeretem. Beállni a sorba, ugyanazt csinálni, ugyanúgy gürizni, meg minden. Sokszor azt mondják az emberek, hogy én bezzeg dolgozok, meg így, meg úgy, de olyan előítéleteik vannak másokkal szemben, aminek igazából nincs magyarázata. Csak azért van, mert félnek valamitől, vagy nem ismerik. Ezt nem szeretem. Ha normák szerint él valaki, az ezt hozza magával.

Ezt úgy érted, hogy azokkal szemben vannak előítéleteik, akik nem olyanok, mint ők?

Nyilván csak azokkal szemben lehetnek. Az is lehet, hogy emberileg olyanok, csak éppen mégse, mert mindennapi szinten elég felületesen jön ki, hogy igazából milyenek az emberek.

Neked nincsenek előítéleteid?

Én inkább el tudom fogadni az embereket. Kikkel szemben lehetnének előítéleteim? Mondjuk most kapásból a homokosok jutottak eszembe. Én nem vagyok az, de elfogadom őket. Sőt nekem is eszembe jutott. Voltak ilyen elkavarodásaim, hogy esetleg én is az vagyok. De ez ilyen zavaros dolog, mert igazából nem vagyok az. A minap összefutottam egy fazonnal,

este az állomásnál. Kimentem cigit venni, aztán épp nem volt annyi pénzem, hogy cigit vegyek. Csak 200 forintom volt és kértem tőle egy kis aprót. Kifizettem a cigit, aztán elindultam visszafelé, és akkor jött mögöttem, hogy „Mi van? Buli lesz?” Miért? –mondom. Szerda volt. Hol lenne ilyenkor buli, nem megyek én senkihez, csak felcsengetem a haveromat. Aztán mondta, hogy megvár. Beszélgettünk. Közben elmondta, hogy hol dolgozik. Igazából tök normálisan eldumáltunk, még röhögcselés is volt. Szóval nem volt buta ember. Végül is semmi bajom nem volt vele abszolút. Aztán meghívott egy sörre egy kocsmába. Megittuk a sört. A kocsmában éppen záróra volt. Odaállt élem, bajuszos ember, lógó szemekkel, tíz centire állt tőlem, kicsit megbokszolta a mellkasomat. „Van még tíz perced?” Hát mondom mire? Mire lenne még tíz percem? „Vajon mire mégis?” ... Mintha nekem tudnom kéne, hogy miről van szó. Aztán mondom sörözni akar, vagy valami ilyesmi? Állt velem szemben és nézett, mégis mire lehetne elég tíz perc? „Leszophatnálak?” Baszd meg! Milyen ez? Most itt áll velem szemtől szemben. Meghívott egy sörre, meg kiségtett a cigivel, amiből egyébként megkínáltam és akkor „leszophatnálak”? Annyit mondtam neki, hogy hát bocsi ember. Végül is nem küldtem el a francba, csak megmondtam, hogy én nem vagyok meleg, ennyi az egész. Aztán végül is kezet fogtunk, megdumáltuk, aztán hagytuk a francba az egészet. Szóval csak ennyi a lényeg, semmi bajom vele.

Ühüm.

Ilyen szinten nincsenek előítéleteim. Mert attól még lehet jó fej valaki. Szóval ez más tészta. *Ez a társaság, akikkel most jársz, meg akikkel együtt vagytok, nekik van-e saját értékrendszerük, ami megkülönbözteti őket másoktól?*

Az egymás iránti tisztelet. Mást nem tudok mondani. Szóval akit így megismer az ember, azt el is fogadja szerintem, és tiszteli is valamilyen szinten.

Öltözködési stílus?

Ez nem érdekel. Szóval csak annyira, hogy ha meglátok valakit, látom, hogy így néz ki, taraja van, vagy hosszú haja, vagy diszkós cuccban jár, vagy bakancsban, akkor tudom, hogy hova tartozik. Megvan a beszédstílusa, és minden.

Nektek is van ilyen?

Nincs. Szerintem pont ezért érdekes ez a társaság, mert itt ez annyira nincs. Valamilyen szinten persze megvan, de ha az ember úgy áll hozzá a többiekhez, hogy nem arról van szó, hogy én benne legyek egy klikkben, hanem azért megy oda, hogy úgy nézzen ki, mint a többiek, meg úgy is gondolkozzon, meg azt is csinálja, hogy beálljon a sorba, akkor az szerintem már nem jó. Mert mindenki úgy kezd el, hogy most akkor ilyen haját vágatok, mert ezekkel az emberekkel akkor jobban össze tudok haverkodni. De szerintem ez nem feltétlenül van így. A spontán megoldásokat sokkal jobban szeretem. Ha valakivel spontán meg tudok ismerkedni, akkor jobban meg is értem. Szerintem ez sokkal többet jelent. Ebben a társaságban ez a jellemző.

Milyen zenét szerettek?

Változó. Ez a Nirvana dal, amit az előbb említettem, nagyon nagy hatással van ránk szerintem. Szóval van aki bevallja, van aki nem, de amikor befutott ez a zene a 90-es évek elején, akkor ez mindenkire nagyon hatott, mindenki szerette. Ez a zene azért jelent valamit.

Hogyha elmentek valahová, akkor mit csináltok, hová mentek?

Én egyébként többféle társaságban mozgok, Pesten is vannak ismerőseim. Szóval ez teljesen változó. Hogyha bemegy az ember egy kocsmába, akkor nem várhatja el, hogy ne a rádió szóljon. Hogy milyen zenét hallgatok? Hát azt, ami éppen van. A kocsmában ugye van zenegép, mindenki azt tesz be, amit akar. Hát végül is egy rakás ember bejár oda. Ilyen szempontból jó. Olyan szempontból nem, hogy baromi sokan vannak és nem lehet elférni,

meg normálisan beszélgetni sem. Hogy miket csinálunk? Hát beszélgetünk, hülyéskedünk, kikapcsolódunk.

Legtöbbször kocsmába jártok?

Nem mindenki, de én igen. Meg a haverokhoz. Az megint más téma, akkor előkerül a növény is, vagy valami.

Ez ilyen házibuli-szerű?

Házibuli? Nem mondanám. Végül is jól érezzük magunkat, de nem olyan, hogy kirúgom a ház oldalát, meg ilyesmi. Szóval, elvagyunk.

Vallásos vagy?

Nem. Meg sem vagyok keresztelve. Valamiért a szüleim ezt nem tették meg. Egyébként vallásosak. Hát hogy mennyire, az más téma. Anyám az.

Hiszel valamiben?

Ez jó! Hogy hiszel valamiben, ez tetszik. Mert végül is szerintem mindegy, hogy honnan jön, Isten, vagy más, ez csak társadalmi kérdés. Kultúránként változik. Hiszek, igen, hiszek. És van, amit segítségül is hívok, nem a szerek, meg ilyesmi, hanem magamból, ami egy kis fényt ad és világosságot. Így szokták ezt mondani.

Mi az?

Nem tudom.

Nem tudod megfogalmazni, csak érzed?

Nem tudom, de pontosan érzem. És ez mindig ott van. Van valamilyen szinten Isten is, de én a reinkarnációt is el tudom fogadni, a szellemekben is tudok hinni. Szóval ez univerzális. Az a fontos, hogy az ember találja meg azt, amiben hinni lehet. Én igazából sokkal jobban szeretnék hinni a jóban. A jó szerintem olyan dolog, amire törekedni kell. Szóval jó dolog, ha az ember ad másnak, vagy kap mástól valamit.

Szerinted manapság az emberek adnak a másiknak valamit, ami jó?

Az emberek manapság rohannak. Most csak a nagy rohanás van. Sokszor elmennek egymás mellett, és ez rossz.

Szoktad magad egyedül érezni?

Persze. Sokszor magányos vagyok, de egy ideig bírom. Ez független attól, hogy hány ember között vagyok, vagy kik vesznek körül. Mindig vannak olyan pillanataim, amikor egyszerűen nem tudok úgy kommunikálni az emberekkel, hogy meg is értsenek. És akkor inkább befogom a számat, mert egyrészt nem akarom őket lehúzni hangulatilag, szóval érzelmileg nem akarok hatni rájuk, mert nem vagyok jól. Máskor pedig működik a dolog. Szóval találkozik két ember, vagy társaságban valakivel összefut az ember, elkezdének beszélgetni, és tudnak beszélgetni. Van amikor csak hallgatok, de ez ritkán fordul elő, mert ha emberek között vagyok, akkor nyilván beszélni kell, mert másképp nem mennek a dolgok. A gesztusok azért sok mindent elárulnak.

Cigarettaazol?

Ühüm!

Mióta?

Hát úgy 5 éve rendszeresen, és sokat szívok. Szeretek cigizni.

Alkoholt is fogyasztasz?

Igen. Azt is nagyjából 5 éve. Ezek egy időben kezdődtek, csak a rendszeresség változott. Eleinte csak ritkán, alkalmakkor, de aztán az utóbbi évben sokat iszom.

Ez miért van? Mi változott az utóbbi egy évben?

Azért van ez újabban, mert ha alkoholt iszik, akkor könnyebben oldódik az ember. Sokan mondják, de ez abszolút igaz. Könnyebben kiadja magát, meg hasonlók. Nem véletlen,

hogy a kocsmában jobban megértik egymást az emberek, meg nagyobb haverkodások vannak. Szóval ez közvetlenebbé teszi az embert, nem annyira a normák szerint viselkedik. Az alkohólnál ez abszolút így van, főleg itt Magyarországon.

És a drognál?

Ott is, de az más tézisa. Az is ilyen, de ott nem is figyelni az ember, hogy kivel beszél. Sokszor az van, hogy nem szeretik együtt használni a kettőt. De én együtt is nyugodtan használom. Sosem zavarta a kettő nálam egymást. Legföljebb rosszabbul lettem, szóval tovább vittem a dolgot olyan értelemben, hogy a lécet mikor verem le, hogy mikor leszek tőle rosszul, meg mikor fordulok be, meg ilyesmi.

Mi az, hogy befordulni?

Hát az, amikor már nem az van, hogy jól érzem magam tőle, hanem már goromba leszek, vagy ilyesmi. De az sem olyan dolog, hogy mások miatt, hanem magam miatt.

És az LSD?

Próbáltam LSD-t is. Kicsit belekóstoltam az Ecstasyba, de az nagyon kevés volt. Volt egy nagyon minimális heroin is, de az sem vénásan.

És a heroin milyen volt?

Nem tudom. Különösebben nem volt nagy hatása. Talán azért, mert csak a gőzét szippantottam fel, ahogy szokták, fóliára vinni, és elégetni, hogy párologjon. De szóval olyan ringató érzés volt, benne voltam a világban, de olyan harmonikus volt. Viszont furcsán kommunikáltam az emberekkel. Szóval voltak ilyen kommunikációs zavarok, igazából nem tudtam, hogy mit mond a másik. Értettem, meg tisztán tudtam gondolkozni, úgyhogy logikus volt az egész, csak voltak furcsa dolgok. Mert amikor belenéztem a tükörbe, akkor abszolút nem azt láttam, amit általában szoktam. Szóval tök idomtalan, maszk-szerű volt a fejem.

És az LSD?

Hát az elég bonyodalmas. Arról sok mindent lehetne mesélni. Attól kezdve, hogy torzulnak a formák, meg ilyesmi, az sokkal mélyrehatóbb. Az lélekben sokkal jobban megdolgozza az embert, mint bármi más.

Igen?

Mondjuk a heroint nem tudom, mert vénásan az megint más dolog. Az sokkal közvetlenebb. Az durva na, de az LSD is elég kemény tud lenni.

A hozzászokás veszélyéhez mit szólsz?

Az LSD-nél szerintem nem így van, mert az automatikus, hogy általában szoktak lenni ilyen para-dolgok. LSD-nél szinte mindenkinek volt, akivel eddig beszéltem. Meg én is így tapasztaltam. És szerintem ez a hozzászokást elég erőteljesen befolyásolja.

Az LSD, vagy az, hogy félsz?

Az, hogy mennyire félsz. Elég furcsa dolgok jönnek ki, tehát át tudja formálni az ember gondolkodását, legalábbis egy jó időre. Úgy értem, hogy át tudja formálni, hogy másképp észleli az ember a dolgokat.

És utána vágysz rá?

Nem mondom, hogy vágysz rá. Túl összetett az élmény szerintem. Sokkal összetettebb annál, hogy csak jó, csak jó, még, még. Szóval nem ilyen. Abszolút nem ilyen. Ki tudja fordítani az embert magából, de csak belsőleg.

Nálad milyen gyakran van az, hogy hiányzik valami?

Hát az egy dolog, hogy mindennap gondolok rá, de az, hogy igazán hiányzik, az azért ritkán van. Szóval meg tudom állni.

De hogyha van, akkor?

Hát akkor azért semmi bajom nincs vele. Akkor jöhet. Persze.

Most legutóbb mikor szívtál valamit?

Már több mint egy hete.

Füves cigi volt? Vagy mi volt?

Az az, ami állandó. Az LSD olyan dolog, hogy túl gyakran nincs értelme használni, mert besokall tőle az ember. Komolyan. Szóval túltöltődik azzal az élménnyel. Ez vizuálisan akkora terhelés, hogy nem lehet csak úgy bírni szerintem. Mert akárki akármit mond, ez kemény dolog.

De a füvek nem?

Az más. Az tényleg könnyebb dolog, szóval azt úgymond lehet kezelni. De azt is meg tudom állni. Nem csinálók problémát belőle.

Szerinted aki elkezd a könnyű drogoknál, az eljut a kemény drogokig?

Kipróbálás szinten szerintem igen. Az, hogy ki mennyire szokik rá, vagy mennyire használja ezeket, az már teljesen más kérdés. Anyagilag is kérdés, meg hogy mennyire tudja azt elviselni, hogy az anyag benne marad a szervezetében. Az LSD az benne marad, és nagyon lassan tisztul ki. Szóval, az a kérdés, hogy ki mennyire bírja, és mennyire vállalja ezeket.

Ha neked lenne pénzed, akkor meddig mennél el?

Nem tudom, mert azt még nem próbáltam, hogy teljesen tele vagyok lóvéval. Például vénásan biztos, hogy nem csinálnám. Az LSD is teljesen kikészíti az embert. Nem tud aludni tőle az ember, meg hasonló dolgok. Aztán, én úgy vagyok vele, hogy ki tudok tőle készülni. Úgy-hogy azt mondom, oké, akkor most elég volt. Ennyi. Most akkor rendben van. Ezt most leteszem egy kicsit.

A heroinnak nincs ilyen veszélye?

Van, de az más, egész más. Van egy srác, aki teljesen megváltozott tőle. Egy haverom. Elég durván megváltozott, nem is nagyon beszélek vele mostanában. Nem evégett, csak egyszerűen nem futottunk össze mostanában és nagyon meglepett, amit a múltkor láttam vele kapcsolatban.

Személyiséget változtat?

Igen. De az összes drog személyiséget változtat. Csak a light drog lassabban formál. A fű mellett könnyebben megmarad az ember saját maga. Nem akkora a behatás, szóval nem annyira durva élmény. A heroin viszont kizökkenti az embert, az biztos. Ahhoz, hogy azt valaki úgy bírja, hogy megmaradjon önmaga még mindig, ahhoz erős egyéniség kell.

Mi a véleményed ezekről a drog ellenes kampányokról?

Elég keveset érnek, általában. Mostanában hallottam, hogy van ilyen interaktív drog kiállítás. Az egy elég érdekes dolog lehet, mert mindent felvonultatnak, az összes szert, és ott vannak, akik ezt használják. Meg iskolákban szoktak előadást tartani, de az ilyen előadók általában megkérdezik, hogy ki a drogos és ki nem. Csak hát, hogy legyen az ember biztos, hogy mennyire lehet belemenni egy ilyen beszélgetésbe.

Mi történik, ha kiderül, hogy ki a drogos?

Semmi, de ettől azért félnek. Egyrészt a törvény miatt, a szülők miatt, a család miatt. Szerintem amíg iskolás az ember, ettől egyfolytában fél.

De szerinted akkor mi a megoldás?

Nem tudom. Én is benne vagyok, és lehet, hogy pont ezért nem tudok rá megoldást találni. Aki nincs benne, az sem talál rá megoldást.

Itt nem csak arról van szó, hogy drogok, hanem arról is, hogy az emberek mennyire kommunikálnak egymással. Családon belül is nagyon durva elzárkózások vannak manapság.

És ez összefügg a drogfogyasztással?

Biztos, hogy összefügg. Meg a rendszerváltás is benne van, ugyanúgy. Ez az alkoholfogyasztásban is benne van. Az alkoholfüggőségben. Hány olyan öreget látok, aki bemege a kocsmába, és megissza a felesét. Ezzel kezdi a napot, meg aztán délben, meg este, ki mikor megy be. Végül is szerves része az életének a kocsmá, mert iszik. Ugyanez a téma a droggal is, szerintem, csak ez olyan szempontból más kategória, hogy az alkoholtól általában jó kedve lesz az embernek, aztán kész. Szóval feloldódik. A drogok meg inkább belső élményt jelentenek.

Te milyen társadalomban szeretnél élni?

Én úgy gondolkozom társadalmi szinten, hogy különböző emberek vannak. Hogy hogyan kéne élni, nem tudom. Én ebből nagyon keveset láttam, hogy hogyan kéne normálisan élni. Láttam jól működő családokat, volt is ilyen ismerősöm, de nekem ehhez az egészhez semmi közöm nem volt. Alapvetően nem rosszak az emberek, bennük van a törődés, meg az egymásra figyelés. De a változások, amik itt vannak, iszonyatosan megnehezítik a helyzetet. Nagyon gyorsan történt minden. Szerintem itt igazából ezzel van a baj, azért ennyire kezelhetetlen a helyzet.

„Engem nem érdekel, hogy a társadalom elfogadjon”

Először mondd meg, hogy hány éves vagy és beszélj egy kicsit a családoдрól!

22 éves leszek. A családi körülményeim nem a legjobboknak mondhatók. Édesanyám 11 éve meghalt, édesapámmal rettentően rossz kapcsolatban vagyok és el is jöttem otthonról. Van egy törvénytelen kisöcsém, van egy nővérem, ő Pesten él, van még egy bátyám, aki a féltésztvérem. Mit mondjak még?

Milyen a viszonyod velük?

Nagyon rossz, nem igazán járok hozzájuk. Januárban összepakoltam és eljöttem.

Azóta hol laksz?

Most a barátomnál lakom, és dolgozom.

Édesapáddal mióta rossz a viszonyod?

Mióta meghalt az édesanyám, azóta

Mi lehet ennek az oka?

Végül is egy olyan közmondást lehetne rá mondani, hogy „két dudás nem fér meg egy csárdában.” Szóval a természetünk egy hullámhosszon van szerintem, csak annyiban más, hogy ő azzal a felfogással él, hogy amíg az én kenyereket eszed, amíg az én házamban laksz, addig se véleményed, se szabad gondolkodásod nem lehet. Ez pedig nálam így nem működik.

Állandóak voltak a nézeteltérések, veszekedések?

Állandóak. Igen.

Mi miatt veszekedtetek?

Hú! Mindenféle hülyeséget kitalált, hogy festetem a hajam, meg hogyan öltözöm. Ugye az elég látványos volt. Vagy hát az iskola. Ugye, én elvégeztem a szakmunkást, de ő azt semminek nem veszi, szóval az olyan, mintha nem végeztem volna el semmit. Akkor elmentem egy ruhaipari technikumba, le akartam érettségizni, de nem működött, mert nekem fontosabb volt a cucc, mint a délutáni szilencium. Akkor harmadikban meghúztak háromból, ugye ilyenkor nem lehet pótvizsgázni, és otthon tragikus légkör alakult ki.

Emiatt?

Igen. Azután, még egy próbálkozásom volt. Fél évet jártam otthonról az iskolába, aztán fél év múlva azt mondtam, hogy inkább nem, és eljöttem.

Az iskolát otthagytad, vagy befejezted?

Otthagytam, pedig tovább akartam menni.

De mellette már dolgoztál?

Nem, iskolába jártam. Az ő elmondása szerint ugye mindenem megvolt, de hát azon kívül, hogy adott pénzt, azon kívül semmit nem kaptam tőle. Ő a pénz függvényében él és gondolkodik.

Akkor vele nem is tudtál megbeszélni semmit?

Nem, semmit.

Testvéreiddel?

Hát a nővéremmel igen, de neki ugye magas fokú végzettsége van, belsőépítész, nyelvvizsgák, mit tudom én. De hát ettől függetlenül ő is labilis egyéniség rendszeren. Végül is velem lehet beszélni, mert ő egy anyatípus, én meg nem szeretem, ha beleszólnak mindenbe.

Milyen sűrűn találkoztok, vagy beszéltek?

Hát nagyon ritkán érünk rá, mert ő ugye sokat dolgozik, és nekem sem volt időm arra, hogy telefonáljak, vagy találkozzak vele.

És többi testvéreiddel?

A kisöcsémet nem rég kezdtem megszeretni. Ő ugye a törvénytelen kistestvérem.

A másik kettő édes testvéred?

Nem. A nővérem az egyedüli édes testvérem. Édesapámnak viszont barátnője volt, mikor még édesanyám élt, szóval mikor én megszülettem, azóta van vele kapcsolata. Csak az utóbbi években derült ki, hogy annak a nőnek van egy 24 éves fia, meg van az az öcsém, aki 13–14 éves. Vele nagyon jó kapcsolatom van, ő egy ilyen kis művészke, azt szeretem benne.

És a bátyád?

Hát velem nincs igazán kapcsolatom. Mióta ismerem, talán kétszer, ha találkoztunk. Szóval ő sem kíváncsi rám, és én sem rá.

Mikortól kezdted eljárogatni otthonról?

Végül is 14 éves koromban kezdtem eljárogatni, de hát akkor még, ha 5 percet késtem, akkor derékszíj, meg ilyen szarságok voltak.

Bántott is apukád?

Persze. Hú, nagyon szereti az erőszakot. Ő az erőszak embere, igen. Azután úgy 16 éves koromtól kezdtem rendszeresen eljárni bulizni. Egyszer-kétszer azért kiborítottam a barátnőjét, szóval párszor elköltözött tőlünk. Akkor minden rám szakadt, de attól függetlenül ugyanúgy ment minden.

Té akkor is elmentél otthonról, ha ő nem engedett?

Nem, olyankor nem mertem elmenni.

És amikor elmentél, akkorra mentél haza, mikorra ő megmondta?

Hát pl. 11-ig volt buli, én 10-ig voltam elengedve, és ha egy pár percet késtem, akkor volt nemulass. Aztán úgy fél évenként mondtam, hogy mi az, hogy nem? Szóval harcoltam magamért, azután elengedett. Voltak szökéseim is. Akkor ott aludtam a barátnőmnél. Reggel 8-ra értem haza a buliból, átöltöztem, mentem haza főzni, mosni, takarítani. Aztán mondtam, hogy ez így nem működik tovább, én el akarok járni diszkóba, 17 éves vagyok, mi az, hogy nem mehetek sehova? Mondta, hogy jól van, egy hónapban egyszer elmehettek egy hétvégén, de reggel 4-re haza kell jönnöm. Így volt.

És mit szolt ahhoz, hogy elköltöztél?

Ez egy éjszakai összepakolás volt, de én már évek óta tervezgettem, hogy le fogok lépni, mert nem csinálhatja ezt velem. Aztán januárban egyik éjszaka szépen összepakoltam. Van egy barátom, még szerencse, hogy eljött, mert nem bírtam volna kivinni a bőröndöket, csomagokat a buszmegállóba. Összecsomagoltam, írtam egy búcsúlevelet, hogy ez nekem nem működik, én nem tudom így csinálni, ne keress. Én is csak akkor kereslek, ha tényleg le tudom neked tenni azt, amit elvársz, azt a sok szar papírt.

Iskolai végzettségekre gondolsz?

Igen. Én is szeretnék továbbtanulni estin, de hát ugye ahhoz pénz kell. Szóval eljöttem. Akkor Pestre jártam dolgozni, 1/2 4-kor keltem, 11-re értem haza, és akkor országosan körözve voltam egy hónapig.

Ő köröztetett?

Igen, de nem volt semmi, mert 18 éves bőven elmúltam, szóval nagykorú voltam. Ebből nem lett problémám. A nővérem mondta, hogy apu bement a rendőrségre és feljelentett. Mondtam neki, hogy azt üzenem neki, hogy megvagyok, jól vagyok, van helyem, Pesten lakom albérletben, dolgozom, nincs probléma. A nővéremnek azért megadtam a telefonszámomat, és akkor tartottuk a kapcsolatot. Azután egyszer végül is felhívtam aput. Akkor teljesen mást adott elő, hogy mennyire hiányzom neki, meg idegileg összeesett, meg mit tudom én. Hát persze az ember akkor kapkod a levegő után, amikor nincsen. Aztán azóta már volt itt, megnézte, hogy hol lakom, kartonszámra küldi a májkrémet, már kiütésem van tőle.

Miért pont a májkrémet?

Mert azt olcsón meg tudja venni.

Azóta elfogadta a helyzetet, és megnyugodott?

Nem, nem fogadja el, abszolút nem. Mikor hazamegyek, mindig mondja, hogy örülne, ha otthon keresnék munkát. De én mondtam neki, hogy nem akarok hazamenni. Hát ugye rám kentek olyanokat is, hogy lopok otthonról, meg minden.

Ezt ő mondta?

Persze. Mikor legutóbb otthon voltam, akkor is eltűnt 5000 Ft, és én voltam a bűnös. Meg még mikor otthon laktam, rajtakapott a fűvön, mert naplót írtam, aztán egyszer csak elolvasta. És ugye pszichológushoz kellett jánom. Az meg teljesen felidegesített.

Ő mondta, hogy menjél el?

Nem mondta, hanem megparancsolta, hogy igenis pszichológushoz fogok járni.

Miért gondolta, hogy oda kell menned?

A nővérem ajánlotta, hogy ez biztos jó lesz, mert ő is járt korábban pszichológushoz az apu miatt, és úgy érezte, hogy ő most már jól van. Hát én is elmentem a pszichológushoz, de a végén már igencsak kezdett idegesíteni. Abszolút nem érdekelte, hogy én mit mondok. Látszott rajta, hogy a sarokban volt egy pók és azt nézte. Meg ilyen hülye kirakókat kellett pakolgatni, mint egy gyereknek. Aztán azt mondtam, hogy én oda többet nem megyek.

Csak egyszer voltál?

Nem, majdnem fél évig jártam hozzá.

És te hogy érezted? Jobban voltál tőle?

Nem, abszolút nem. Ilyeneket mondott, hogy biztos, hogy a társaság húz bele a kábítószerbe, és hogy ad nekem valami gyógyszert, és hogyha azt felmutatom, akkor mondhatom a többieknek azt, hogy e miatt nem szívhatok.

A kábítószeres dolgaid mikor kezdődtek?

14 évesen.

Amikor úgy eljárógattál otthonról?

Igen.

Erre hogy emlékszel vissza?

Én akkor már hallottam róla, meg filmeket is láttam róla és nagyon érdekelt, hogy ugyan, mit érezhet az ember. És akkor kértem, és kaptam egy szál jointot. A barátnőmmel elszívtuk, és én eszméletlenül rosszul lettem. Hidegrázásom volt, hóhullámom, minden hullámozt. Tehát bármit csináltam, pl. feemeltem a kezem, egész testemben hullámoztam. A kiszáradás és a hányinger váltakoztak, a nevetőgörcsöktől kezdve minden volt. Utána meg azt gondoltam, hogy talán a következő jobb lesz. És tényleg jó volt. Akkor meg happy-re vitt a dolog, tényleg úgy mosolyogtam, mint egy hülye gyerek, mindent humorosnak találtam, másképp láttam a világot.

A fűtől?

Igen, a fűtől. Az jó volt, boldoggá tett egy kicsit.

Akkor milyen rendszerességgel szívtál?

Hát amikor elkezdtem, talán úgy egy évig, hétvégén, péntek, szombat meg esetleg vasárnap beszívtam. Aztán bekerültem egy olyan társaságba, akik a termelőktől kapták 500 Ft-os gramm áron, és akkor már mindennaposná vált a szívás. Akkor kezdtem ugye eljárni diszkóba. Akkor voltak ezek a szökések, hogy nem itt vagyok, hanem amott vagyok, és akkor már minden volt. Akkor volt a speed, Ecstasy, bélyeg, növény, meg iszogattam is egy kicsit, és akkor már mindennapos dologgá vált. Rákaptam a speedre, hú de jó, egész este csak buli van, nem vagyok fáradt. Aztán átkerültem ebbe a városba, összeismerkedtem haverokkal, ismerősökkel és akkor onnantól kezdve újra ment a növény, a fű. Akkor az már tényleg súlyosan, minden estés dologgá vált, minden este szívtunk. Akkor még nem járogattam el velük egy társaságba bulizni, csak a barátnőmmel, de aztán ő kiment Londonba. Utána járogattam el, és akkor egyre több embert megismertem, és egyre többet és többet szívtam, mint egy hülye.

Most így gondolod?

Hát mostanában igen, mert igencsak le vagyok tompulva. Az a baj, hogy már nem tudom azt mondani, hogy jó leteszem, és akkor ennyi volt.

Most már hiányzik?

Hát azt nem mondom, hogy nagyon hiányzik, de viszont időnként tényleg kell.

Mikor érzed, hogy kell?

Hát mikor valami olyan dolog történik, hogy hú, ezt már nem lehet kibírni, ez annyira szar. Szóval, amikor nem tud az ember mit kezdeni magával, unatkozik, nincs semmi. Hát akkor szívjunk el egy joet, így talán jobb lesz.

És jobb lesz?

Nem, nem lesz jobb. Ez az, hogy nem lesz jobb. Régebben, hogyha gondom volt, akkor elszívtam egy joet, és tényleg jobban éreztem magam. De most már nem így van. Lehet, hogy ezek a lelki dolgok sokkal mélyebbek meg nehezebbek lettek az utóbbi évben. Most már, ha szívok, nem happy-re visz, hanem olyan vagyok, mint egy néma, meg sem tudok szólalni, csak ülök.

És ha mást próbálsz?

Speedet mostanában abszolút nem használok. Nem szeretek most már táncolni, csak úgy magamban, de ahhoz meg nem kell semmi. Régebben minden hétvégén volt ugye a „papír”, attól rendszeren megőrültem. Már olyan volt, hogy azt se tudtuk, mikor milyen nap van? Hogy mi történt? Bármit mondtam, elfelejtettem. Beszélt hozzám valaki, és azt sem

tudtam, hogy miről beszél, csak néztem ki a fejemből. Aztán ezt abbahagytam. Azóta esetleg havonta egyszer használom.

Mennyi ideig tartott a hatása?

Ha mondjuk bevettém este 9-kor, akkor reggel hatkor még forogtam. Olyankor tényleg megváltozik a világ, olyan mint egy hatalmas színház. Rendszeren csúszkált alattam a talaj, hülyeségeket beszéltem. A zenék olyankor elvisznek, ha nem vigyázol magadra.

Hogyhogy elvisznek?

Például hallgatok egy zenét és tényleg annyira bennem él, annyira érzem a zenét, hogy már szinte kivisz a testemből. Olyan, mint egy huzat, kivisz. Akkor tényleg csak a zene van és más semmi.

Milyen zenéket szeretsz?

Nagyon szeretem a komolyzenét, akkor Fortished, Matsyou, Bork, de abban az időben inkább az ilyen „Drum and Bass”-t szerettem. Most már nem annyira, most inkább a lágyabb zenét szeretem.

Az LSD-től voltak hallucinációid is?

Mások mondják, hogy vannak ilyen dolgok, de én még így nem jártam.

Fűtől nincsen?

Nincs.

Akkor neked egyáltalán nem is volt?

Nem, csak a gondolatok ...

És mik jönnek olyankor elő?

Erről nagyon nehéz beszélni, mert ezek túlságosan összetett gondolatok, amelyek az embert foglalkoztatják, és nem jön rá, hogy miért foglalkoztatják. Mikor én bélyegen vagyok, akkor ezek a dolgok annyira egyszerűvé válnak, kézzelfoghatóvá. Nekem a bélyeg talán azért volt jó, mert akkor tényleg értettem saját magamat. Értettem, hogy mi történik, és hogy miért történik. Mert én úgy érzem, hogy van bennem egy kapu, ami nem engedi, hogy teljesen ki tudjak bontakozni, hogy igazán saját magamat adjam. Egyszer egy bulin úgy éreztem, hogy a kapu teljesen nyitva van és én kint voltam. Akkor tényleg önmagamat éreztem, nem azt, aki most éppen itt ül, mert most sem vagyok igazán én. Az a baj, hogy ezek a dolgok tisztán nincsenek meg, és ez benne a rossz. Én talán azért szeretem a drogot, mert akkor érzem, hogy én önmagam vagyok, tudom, hogy ki vagyok.

Ezek ilyen össze-vissza gondolatok?

Igen, igen, ilyen össze-vissza kuszaság. Végül is te magad érted, hogy miről van szó, de akinek például el akarod mondani, az nem ért belőle semmit.

És hogyha fűvet szívsz, akkor mit érzel?

Attól megnyugszom, akkor nem lehet fölidegesíteni, nagyon jó lesz az étvágyam, sokat eszem.

Egyébként nem?

Egyébként nem szeretek enni, abszolút nem szeretek enni.

A tablettákat szereted?

Szerettem, de én akkoriban úgy szedtem, hogy mindent egyben, és nem tudom megkülönböztetni, hogy melyiktől éreztem azt, amit éreztem. Volt, hogy egy este felszívtam fél gramm speedet, bedobtam egy bogyeszt és szívtam egész éjszaka, és egyszerűen buliztam. De azt, hogy akkor mi történt, melyik hatott igazán, nem tudom.

Ez mostanában miért nincs már így?

Talán azért, mert ha az ember speedet, vagy bogyeszt kapkod, akkor olyan helyiség kell, ahol tényleg tud tombolni, emberek között van, és akkor ujjongva bulizik, nincs semmi fáradtság.

Pörög tőle az ember. A speedtől csak pörgés van, az ekitől viszont ilyen különleges dolgok vannak. Szóval ez is csúszkálós dolog, végül is attól sem fáradt az ember, hanem pörög.

És a kokain, vagy a heroin?

Nagyon szerettem volna kipróbálni, de nem jött össze. Két évvel ezelőtt szilveszterkor gyűjtöttem rá pénzt, hogy majd megveszem. Nem jött rá össze a pénz, mert nem két forint az ára, ha meg nem tiszta, akkor az elég gázos.

Mennyibe kerül?

15 ezer körül van grammja.

És a crack, vagy korong?

Hát az súlyos, a korong. Mikor bejött, és korongon voltam, akkor teljesen becsavarodtam. Ültem és úgy éreztem, mint hogyha be lennék zárva egy akkora lukba, hogy se előre se hátra semmit meg sem tudom mozdítani. Kimentem az utcára, és ott is teljesen össze-vissza beszéltem, már abszolút nem emlékszem, hogy mit, de mondták, hogy kész voltam. És az érzések, azok szörnyűek voltak. Fájt, és mégis nevettem rajta, szóval nagyon rossz volt. Aztán, hát miért ne próbáljuk meg újra, hátha jobb lesz. Felmentünk Pestre, és akkor teljesen parajelenségek voltak, rengeteg ember, autók, hatalmas terek. A korong szerintem csak úgy jó, ha bent van az ember egy lakásban, esetleg nézi a TV-t, vagy zenét hallgat és olyan emberek között van, akiket ismer. Mert ha nem ismeri őket, akkor teljesen elzárkózik tőlük, és akkor csak ül és néz. Szóval nem igazán tartozik a kedvenceim közé. Nem éreztem jól magam tőle. Azt mondtam, hogy többet nem.

És az érzékszerveid hogy működnek ilyenkor?

Ha zöldön vagyok, akkor nagyon éber vagyok. Jó, le vagyok tompulva, de sokkal jobban hallok, a látásom amúgy nagyon rossz, de akkor nagyon jó, az érzékszerveim kitágulnak. De a tripttól meg ilyen dolgoktól nem. Van olyan, hogy elejtem a cigarettát, mert abszolút nem érzem, hogy van a kezemben valami.

És azután mit érzel, amikor ezeknek elmegy a hatása?

Hát maradjunk a fűnél, a fűtől álmos vagyok, és lefekszem aludni, elalszom.

És utána nem rossz érzés, hogy nincs benned?

Nem, nem igazán. Eleinte volt az, hogy mikor kezdett kimenni, akkor eszméletlenül fájt a fejem, és tompának éreztem magam, s akkor lefeküdtem aludni. De mostanában már tényleg mindent lehet, iszok rá, szívok, nevetgélek egy kicsit és utána kész. A korong viszont olyan, hogy nem tud az ember abszolút aludni, és ilyen hülyeségek vannak másnap.

Milyen hülyeségek?

Hát például becsukom a szemem, hogy most akkor én igenis aludni fogok, mert nagyon álmos vagyok, és jönnek az álmok, de az álmok szétcsúsznak. Csúszkál minden. Akkor kinyitom a szemem és nézelődöm. Minden egyes repedést ismerek a plafonon. De a másnap eszméletlen rossz, akkor mély depresszió jön, szorongás, nincs kedvem megszólalni. A szám teljesen ki van száradva, akármennyi folyadékot iszom. Olyan, mintha másnapos lennék. De ebben a mély depresszióban nem tudok enni, fáj a gyomrom, nem fogadok be semmit. Világfájdalmam van, hagyjatok békén, s akkor inkább elmegyek.

Ilyenkor nem bánod az egészséget?

Igazából én azért kezdtem el ezeket használni, mert abszolút nem voltam, és nem vagyok megelégedve magammal, és ezeknek a szereknek köszönhetően talán egy kicsit nyíltabb lettem. Talán most már tudok beszélgetni az emberekkel, talán most már merem vállalni, amit gondolok, vagy érzek. Talán ezek egy kis erőt adtak, szóval talán azért kezdtem el, hogy igenis, végigcsinálom és erős vagyok. Az elején az ember gyenge, közben erős, a végén pedig egy emberi roncs.

Ezt így gondolod?

Igen.

És te most hol tartasz?

Az emberi roncsnál.

Igen?

Nem működnek már úgy a dolgok, ahogy szeretném.

Nem segítenek a szerek sem?

Nem, nem.

Tehát már semmi jót nem hoz neked?

Nem, egyáltalán nem.

És akkor nem gondoltál arra, hogy nem csinálod tovább?

Nem egyszer gondoltam rá, és nem egyszer volt úgy, hogy talán két hétig bírtam. De akkor tényleg az volt, hogy hagyjanak békén, nem szóltam senkihez, fájt, mindennem. Akkor meg a cigarettára kaptam rá, szóval csöbörből vödörbe estem. Egyik se jó.

Két hétnél tovább nem ment?

Nem. Akkor már annyira hiányzott, hogy tényleg duplájára nőttek a problémák. Húztam a strigulákat, hogy akkor még egy napot, még egy napot. Ez akkor volt, amikor pszichológushoz jártam. Akkor azt mondtam, próbáljuk ki, meddig bírom. Aztán két hétig bírtam. A barátommal együtt hagytuk abba. De tényleg ültünk egymással szemben, és nem tudtunk egymásnak abszolút semmit mondani, pedig ismerjük egymást nem tudom, hány éve. De akkor egyszerűen nem volt semmi, csak ültünk és teljesen üresnek éreztük magunkat. Az volt a legrosszabb. Unalmasak voltak a napok. Minden egyes nap fájdalom volt. Unatkoztam, nem tudtam magammal mit kezdeni. Nem volt kedvem se naplót írni, se rajzolni, se tanulni, csak az a kedvetlenség, szóval üres voltam. Lelkileg nagyon hiányzott. A barátom hamarabb feladta. Nekem nem kellett volna, de így könnyebb volt. Aztán nagyon-nagyon kellemetlen volt az is, hogy ott vannak a többiek, ők szívnak, én viszont azt mondom, hogy nem, mert én azért is meg tudom csinálni. De hát nem jött össze, és akkor újból elkezdtek.

Olyankor a többiek azt akarták, hogy te is szívj?

Nem, nem. Senki sem erőlteti, csak nekem rossz, hogy ott szívnak előttem, látom, hogy a többi mit össze idéetlenkedik, vagy csak azt, hogy jól érzi magát, a gondokat messze eldobja magától, s ez nekem kellemetlen volt. De én azért sem tudtam abba hagyni, mert tömegiszonyom volt. Koleszos voltam abban az időben, és ha a kollégiumban lementem vacsorázni, fulladtam és remegtem.

Ez mitől volt?

Hát gondolom attól, hogy lelkileg megviselt ez a dolog, hogy nem szívhatok. Lelkileg tönkretett egy kicsit. Aztán már olyan volt, hogy az utcára sem mertem kimenni, mert hangokat hallottam, hogy kiabálnak. Ilyen segélykérő kiáltások voltak. Meg éreztem, hogy jön utánam valaki, hallottam a lépteiket, pedig nem jött senki. A végén már hátra se mertem nézni az utcán, mert félttem, hogy hülyének néznek. Aztán ezt megbeszéltem a sráccokkal, és ők is mondták, hogy velük is volt ilyen időszak, csak ők nem merték elmondani másnak, nehogy hülyének nézzék őket. Aztán én kitálaltam, hogy nagyon rossz, félek, meg mit tudom én. Iskolába sem jártam abban az időben. Majdnem ki is rúgtak az iskolából emiatt. Bementem az iskolába, és akkor is úgy éreztem, hogy megfulladok, alig kaptam levegőt, szóval tömegiszonyom volt. Szóval a végén, mikor nem szívtam, akkor azt éreztem, hogy Úristen én összetörtem, én már nem vagyok semmi. És akkor megint hozzányúltam, hogy igenis akkor újra ember leszek. És tényleg, újra jól éreztem magam, tudtam beszélgetni, nem követett senki az utcán, még véletlenül sem. Nem kiabált senki, ugyanúgy be tudtam menni az

ebédlőbe, anélkül, hogy úgy éreztem volna, hogy mindenki engem figyel vagy rólam beszél. Akkor már nem volt probléma.

És ezt a pszichológussal nem beszélted meg?

Nem, én utáltam azt a pszichológust. Nagyon, nagyon negatív ember volt. Úgy indult neki, hogy én heroinfüggő vagyok. Gondoltam, jól van, akkor te meg hülye vagy, mert én a heroint soha nem is próbáltam. Csak ugye az édesapám így adta elő neki a dolgokat és ő nem hitte el nekem, amit mondtam. Aztán tényleg úgy kezelte, hogy nem működött az egész.

Apukád előtt meddig maradt ez rejtve?

Hát úgy kb. hat évig nem tudott róla.

Hat évig?

Igen. Pedig tényleg beszélgettem abban az időben vele úgy, hogy KO. voltam, tényleg majd összeestem, úgy szétszívtam a fejem, és mégsem vett észre semmit, csak miután elolvasta a naplómát. Utána is szívta a tudta nélkül, de akkor sem vett észre semmit. Pedig figyelt, de ahhoz látni is kellene, nem csak nézni.

És pénzed honnan volt rá?

Édesanyám meghalt és volt egy örökségem. 200 000 Ft-ról van szó. Akartam venni egy cipőt, bementem a bankba és megkérdeztem, hogy lehet-e pénzt kivenni. Persze, semmi probléma. Hát én olyan 4–5 hónap alatt a 200 000 Ft-ot simán elköltöttem, és ezt mind kábítószerre. Ebből összesen egy cipőt, egy nadrágot és egy pulóvert vettem. De hát akkor a srácoknak sem volt pénzüik, és olyan is volt, hogy ha nekem nem volt, akkor segítettek. Aztán úgy éreztem, hogy ezt nekem mind kamatostul vissza kell adnom. És tényleg az mind arra ment el, az a 200 000 Ft.

Ez se derült ki otthon?

De ez kiderült, és lelkileg nagyon lecsapta édesapámat, hogy hogy tudtam ilyet csinálni. Hogy édesanyám biztos forog a sírjában. Hogy ő ezt nem fogja megbocsátani, meg mit tudom én. Úgy derült ki, hogy bejöttem a koleszba és ő szépen kipakolta a szekrényemet. Ott volt benne a betétkönyvem, tényleg látszódott, hogy egy hét alatt kivettem 70 000 Ft-ot. És akkor már ő is tudta, hogy kábítószerre. Utána meg már elmentem dolgozni nyáron. Meg hát ugye, ott volt a pénztárca az asztalon. Csak elveszek egy kicsit, úgyse veszik észre. Mert ugye édesanyám után én, személy szerint kapok 40 000 Ft-ot egy hónapban, amit nem a nevemre kapok, hanem édesapám kapja. Én abból mindössze 5000 Ft-ot kaptam meg. Úgy éreztem, hogy ez nem fair.

És ez manapság hogy van?

Manapság úgy van, hogy a srácok mondják, hogy szívjunk. Ha nincs pénzem, tőlük nem kérek, de ha adnak, akkor adnak, és általában adnak. Vagy a barátommal veszünk közösen.

Az se baj, ha van néha egy kis szünet.

Miért?

Mert az ember szervezete nagyon hozzászokik és akkor sokkal-sokkal több kell. Az ember szervezete egy idő után immunis lesz rá, tehát akármennyit szívok, nem érem el ugyanazt a hatást, amit mondjuk régen ugyanakkora adagtól elértem. És akkor tényleg kell, hogy egy-kétféle pihenő legyen. Jó, az ember szervezete teljesen nem tisztul ki, de mégis csak jobban hat, ha újra kap. Különben is, egy idő után teljesen befordul az ember. Ezért is kell a pihenő.

Mikor szívtál utoljára?

Tegnap hajnalban, buli volt, nyársaltunk, jól elbeszélgettünk.

Mesélj egy kicsit az iskoláidról!

Hát varrónő vagyok, a technikumot nem fejeztem be, harmadik év végén megbuktam. Nem szerettem iskolába járni, nem voltak ott barátaim, meg a tanárok sem voltak megértők. Meg utáltam, hogy nap mint nap be kell menni. De azért nem emiatt buktam meg, hanem mert a drog fontosabb volt, mint az iskola. Édesapám mindig azt mondta, hogy link alak vagyok, nincs felelősségérzetem, de engem ezek a dolgok nem érdekelték.

Azért mégis szerettél ott valamit?

Hát...rajzolni szerettem. Rajzolni most is szeretek, grafikákat csinálok, meg néha festek.

Mióta rajzolsz?

Csak mióta elköltöztem otthonról. A barátom sokat segít ebben is, biztat engem.

Iskola után hol dolgoztál?

Amikor otthon laktam, csak nyaranta dolgoztam. Aztán mikor eljöttem, feljártam Pestre, ott akartam dolgozni. De nem ment valami sokáig, annyira fárasztó volt hajnalban kelni és későn értem haza. Egy gyárban voltam betanított munkás, vagy ilyesmi. Aztán itthon elmentem a gyárba varrni, de nem nagyon bírtam. A munkahelyek mindig kiborítanak. Most egy másik gyárban dolgozom, tűző vagyok, borzalmas.

Miért?

Azért, mert el vagyok temetve egy gyárnak a belsejében, és ez lelkileg egyszerűen összetör. Én tudom, hogy nem erre születtem, nekem a színház a mindenem. De ahhoz le kellene tennem az érettségit, és el kellene végeznem egy főiskolát.

Színész szeretnél lenni?

Színész az nem, de színházban szeretnék dolgozni. Ahhoz viszont érettségi kell. Van egy barátóm Pesten, akinek van egy ismerőse, aki be tudna juttatni egy színházba, de ahhoz az érettségit meg kell szereznem. Én nem fogok itt maradni 235 Ft-os órabérért. Hol tudok én abból megélni? Sehol.

Mióta vagy itt?

Egy hete.

Beszélj a barátaidról, a társaságodról!

Nagyon jó velük beszélgetni, eszméletlen jó. Lelkileg eszméletlen jó barátok lettünk a három vagy négy év alatt. Ez egy fiú társaság, én vagyok az egyedüli lány a bandában, de tényleg elfogadtak úgy, ahogy vagyok, a hülye szokásaimtól kezdve az állítólagos kedvességemig, ami abból áll, hogy nagyon türelmes vagyok mindenkihez. Szeretünk együtt lenni, és a lényeg, hogy nagyon jó együtt lenni. Néha persze vitatkozunk, mert ahány ember, annyi felé szeretne menni, de mégis van egy közös pont, ami összeköt minket. Na jó, ez most a kábítószert, de, akkor is...

Más közös pont nincs?

Dehogy nincs, például a művészet. Ugye a kedvesem gitározik, én rajzoló vagyok, van egy barátom, aki az irodalom felé hajlik, mások festenek. Szóval ez egy művészcsapat, mindenkinek megvan a hobbi, szóval művészek vagyunk.

Hova szoktatok menni, vagy mit szoktatok csinálni együtt?

Hát beülünk a kocsmába, sörözgetünk, vagy valakihez beülünk, szerzünk valamit, vagy veszünk egy kis bort, leülünk, beszélgetünk. Hogyha van valami más boldogító szer, akkor persze bulizunk, de igazán emberek közé, diszkóba nem járunk, az nem a mi világunk. Mi elvagyunk a megszokott kis világunkban.

Milyen a te öltözködési stílusod, hogy jellemeznéd?

Egyedi. Szóval én magamnak tervezem és varrom a ruhákat, én állítom össze magamnak, mindent én csinálok, ami rajtam van. Én az ilyen régi ruhákat szeretem, előveszem édes-

anyám fiatalkori ruháit, magamra igazítom. Ez a cipő is már 30, vagy 40 éves, ez a nadrág 30 éves. Az édesapám régen hajózott, és még külföldről hozta. Szóval az ilyen régi dolgokat szeretem.

Ez milyen stílus?

Erre azt mondják, hogy „old school”, tehát „régis iskola”. De én nem sorolom be magam se „old school”-ba, se alternatívba. Imádom a nomád embereket, pl. az indiánokért meg vagyok őrülve. Most pl. akarok magamnak varrni egy cipőt. A múltkor bementem a könyvtárba és láttam, hogyan kell csinálni ilyen dolgokat. Megveszem az anyagokat, aztán tervezek magamnak ruhákat, táskákat.

Szeretsz varrni?

Hát kötelezőt nem, abszolút nem. Szóval mikor a munkahelyen varrni kellett, én tiszta beteg voltam már reggel, hogy úristen megint ugyanazt kell csinálnom. Nem szeretem a szabvány dolgokat. De magamnak nagyon szeretek varrni, meg olyan embereknek, akik nem a divatlapokból nézik ki nekem, hogy most ezt varrd meg, mert az nem megy.

A társaságra jellemző ez az „old school” stílus?

Nem. Mindenkinek megvan a maga kis világa, a maga stílusa. Van egy srác, az egy tipikus divatember, ilyen „old school”-os. Deszkázik is, tehát ilyen deszkás stílus az övé. De általánosságban mindannyian mások vagyunk, mindenkinek más a stílusa, de mégis összetartozunk.

Csak hétvégén szoktatok együtt lenni, vagy hétköznap is?

Hétköznap is, persze általánosságban minden nap. Hát, mondjuk attól függ. Mert ha én éjszakás vagyok, akkor kimaradok. Aztán vannak olyan napok, amikor páran elmennek playstation-ozni, akkor alig vagyunk együtt. De általánosságban nagyon sűrűn vagyunk együtt, szóval nemcsak hétvégén. Nem azt mondom, hogy az összes ember egyfolytában, mindig együtt van, hanem tényleg, van egy szűkebb baráti kör, akik minden nap találkoznak. Így is sokan vagyunk.

Beszélnél a szexuális élményeidről?

Akkoriban volt, mikor elkezdtem eljárogatni otthonról. Akkor szívtunk is rendesen, amikor belekerültem abba a társaságba, ott volt egy kapcsolatom. Nem volt komoly, csak úgy jött, azután sokáig semmi. És aztán, ugye, jött a barátom. Ő segített elköltözni otthonról, most nála lakom. Először csak barátok voltunk, de utána szex is volt, és ez most nagyon jó. Ha bármi bánt, vagy fáj, vagy mit tudom én, ő az, aki kárpótol mindenért.

Gyereket szeretnél?

Nem, még nem, de nem is tudom. A barátom nem akar, ő el akar menni Amerikába. Én még nem látom a jövőt, de nem is érdekel. A mának élek. Szóval nem utálom a gyerekeket, mert nekem is vannak testvéreim, csak hát akkor sok minden kéne. De egy gyerek? Hát azt gondolom, hogy nem, nem kell nekem.

Miért nem?

Én egyedül akarok élni, hogy ne kelljen senkihez alkalmazkodnom, és semminek ne kelljen megfelelnem. Egy gyerek nagy kötöttség. Meg aztán a nevelést jól csinálni, nem könnyű.

Nem tudom. Nem azt mondom, hogy soha nem lesz, de még most nem, az biztos.

Volt-e az életedben édesanyád halálán kívül valami olyan dolog, ami fordulópont volt?

Talán az, hogy megismertem a kedvesemet. Mióta ismerjük egymást, kb. 4 éve, ő azóta kezdett el gitározni, én azóta kezdtem el rajzolni. Mondjuk az életfelfogásunkban abszolút nem változott meg semmi, mert ugyanolyan link ember vagyok szerintem, mint eddig.

Mit jelent az, hogy link?

Édesapám találta ki ezt a szót. Azt jelenti, hogy nem érdekel igazán, hogy mi lesz velem.

Tudom, hogy meg van írva a sorsom, és tudom, hogy én azon az úton haladok, lesz ami lesz.

Hol van megírva?

Mózesnek volt egy táblája, amire felírta a 12 parancsolatot. Arra írt valami szöveget és abban a szövegben elrejtve, minden embernek meg van írva a jövője. Én talán hiszek ebben, nem tudom. Mert mikor anyu meghalt, akkor én minden ilyen isteni dolgot eldobtam magamtól.

Addig hittél?

Igen, templomba jártam, különórákra, bibliaórákra, énekórákra, templomi kórusba. Nekem valamelyik családtagom régen pap volt, és mindig mesélt, meg kaptam gyermek- Bibliát, hogy jobban fel tudjam fogni ezeket a dolgokat.

Anyukád halálával miért fordultál el tőle?

Mert azt írták a Bibliában, hogy a jó embereket nem bünteti meg az Isten. Mondjuk az is igaz, hogyha anyu még élne, akkor rendesen büntetné, hogyha édesapám mellett kellett volna leélnie az életét. De viszont azt nem értem, hogy édesanyámnak, aki soha nem követett el semmit, aki mindig is egy jó ember volt, aki nevelt minket, aki egy gyönyörű házat csinált nekünk, miért kellett meghalnia. Édesapám meg eljárt kurvázni, ugye attól van az Ádámka. Nem értettem meg, hogy miért anyunak kellett meghalnia, amikor apu követett el bűnt. De viszont lehet, hogy anyunak így sokkal jobb, apu meg hadd szenvedjen csak tovább a Földön. De akkor egyszerűen nem értettem meg ezt az igazságtalanságot.

És azóta nem jársz templomba?

Nem.

Azóta miben hiszel?

Magamban. Talán azt gondolom, hogy végül is nem más csinálja meg nekem, hanem saját magamnak kell megcsinálnom azt, ami bennem van.

De az előbb azt mondtad, hogy a sorsod előre meg van írva?!

Persze, abban hiszek, azzal nincs semmi probléma. Csak talán ezt az „Istenes dolgot” most már nem értem.

Tulajdonképpen miért kezdted el kábítószerezni?

Hát a családi körülmények miatt. Miután meghalt édesanyám, édesapám tényleg megbolondult, mert nem lehetett a szeretett nőjével, a mostani élettársával. És akkor tényleg mindent rajtunk töltött ki. Szóval ütött-vágott minket, köpködött bent a lakásban. Karácsonykor megkértük, hogy jöjjön el velünk a templomba, egy évben egyszer, és akkor is egész nap meg volt zavarodva, ütött-vágott, a karácsonyfát döntögette, meg köpködött. És akkor én azt mondtam, hogy ez így szar, nekem kell valami, amivel talán nem gondolkozom annyit. De most már igenis azt mondom, hogy többet gondolkozom vele.

Mivel?

Hát mondjuk ha elbódítom magam egy kicsit, akkor talán jobban kinyílik az a kapu, amin keresztül jobban látok. Talán kitarul valami. Mondjuk ez mindenkinél más. Lehet, hogy valaki olyankor nem gondolkozik, csak megy a saját hülyesége után. De én inkább elmélyülök magamban, és akkor végiggondolom, hogy mi van.

Kiben szoktál megbízni? Bízol valakiben?

Először nagyon nehezen bízom meg bárkiben is, nekem tényleg több év kell ahhoz, hogy valakivel egyáltalán el tudjak beszélgetni. Én először csak figyelem az embereket, nem szólok semmit. Bekerül mondjuk valaki a társaságba és akkor nem szólok hozzá sokáig, és ezt néha zokon is veszik. Van egy-két ismerősöm, akihez fel sem járok, mert még mindig nem tudok neki mit mondani, csak figyelem, figyelem. Mikor be vagyok szíva, és valaki nem szimpatikus, akkor az már tisztán sem szimpatikus. De viszont, hogyha be vagyok szíva és nagyon jól tudok vele beszélgetni, és ugye szimpatikus, az viszont egész életem folyamán

egy pont lesz az életemben. De mondjuk tényleg vannak olyan barátaim is, akik abszolút nem szívnak, de ugyanúgy felveszik azt a hangulatot ami velem történik, és velük is nagyon jó. Nekem nagyon-nagyon sok idő kell ahhoz, hogy valakit elfogadjak, befogadjak, megbízzak valakiben. A barátomban 100%-ig megbízom, bármi problémám van, bármi jó dolog történik velem, vele megbeszélhetem. Az egész élettörténetemet tudja, és én is az övét. Szóval tudom, hogy benne 100%-ig megbízhatom. Meg még vannak így egy páran, akiktől tudom, hogy bármi van, ha a kötél szakad, biztosan számíthatok rájuk. De legfőképpen magamra számítok, szóval inkább magam kell, hogy megcsináljam, mint valaki másra legyenek utalva.

Szoktad magányosnak érezni magad?

Persze, régen mindig magányos voltam, senkim se volt. Na jó, barátnőm volt, de oda nem mehettem mindig, meg apu se engedett. Nagyon-nagyon sokszor éreztem magányosnak magam. De mióta itt lakom nem, illetve ritkán. Néha, mikor beszívok és olyan lesz a kedvem, hogy nincs kedvem szólni senkihez, nem akarok beszélni, hagyjanak békén, olyankor nagyon be tudok fordulni. De különben nem. A kedvesemmel más az egész, mindig együtt vagyunk, azóta keveset vagyok egyedül. De különben én szeretek egyedül lenni.

Mit jelent számodra a szabadság, a függetlenség?

Szeretnék majd tanyán élni, kint a semmi közepén, körülöttem semmi, lovagolni..., és egyedül szeretnék élni.

És a barátod?

Ő ki akar menni Amerikába.

És te nem akarsz?

Nem az, hogy nem akarok, csak ahhoz, hogy én kijussak Amerikába, kell, hogy a nevemen legyen egy ház. De én azt nem tudom, hogy mikor fogom elérni, hogy nekem házam legyen. Mert én még mindig nullán vagyok. Ő el tudja intézni, hogy a szülei ráírják a fél lakást. Ha már van valami a nevéen, ő már a nyáron kimehet. Nekem most nagyon gyorsan kellene pénzt csinálnom ahhoz, hogy fel tudjak menni Pestre, és akkor ott lakni. Mert ő ki fog menni Amerikába.

És ez nem lesz rossz?

Dehogynem. De tudom, hogy egyszer újra találkozni fogunk.

Te hogy tervezed az életed?

Szeretnék egy tanyán lakni, lovakat szeretnék, meg azt, hogy ne szóljon bele senki, hogy mit csinállok. Nomád életet szeretnék, szóval teljesen elvágva magamat a civilizációtól, se TV, se magnó, se semmi, igazi nomád élet. Kint szeretnék élni és az már maga a szabadság. A szabadság az, mikor nem kell senkinek adóznom, mikor nem kell senkinek magyarázattal tartoznom, hogy most mi van, nem kell mindennap bejárni dolgozni. De ehhez, most tényleg nagyon kell gürcölnöm, hogy ez nekem mind meglegyen, legalább 30 éves koromra. De meglesz, mert meg akarom csinálni, és akkor, tényleg azt mondhatom, hogy szabad vagyok. Mert most, hogy eljöttem otthonról, úgy érzem, hogy ez még csak az első lépés, de még mindig nem vagyok szabad, mert ott, ahol most lakom, még beleszólnak abba, hogy mit csinállok. Szóval ez még semmi

És a társadalmi törvények, maga a társadalom mit jelent neked?

Ezzel semmit nem foglalkozom. Azt sem tudom, hogy most ki az elnök. Szerintem nekem ez így sokkal jobb. Édesapám meg az otthoniak nagy politika-buzik és már látom rajtuk, hogy abba öregednek bele, hogy úristen, most mit csinálnak a Parlamentben. Mit érdekel ez engem? Nem érdekel, csinálják a magukét, én meg csinálom az enyémet és kész. Az a lé-

nyeg, hogy hagyjuk egymást békén. A törvények sem igazán érdekelnek, ha le akarnak csukni, úgysis lecsuknak.

És a társadalmi értékek, normák?

Lehet, hogy ezt most nem értem.

Hát végül is minden társadalomban vannak olyan íratlan vagy írott szabályok, amelyeknek meg kell felelni ahhoz, hogy a társadalomban tudj élni.

Lehet, hogy engem az sem érdekel, hogy a társadalom elfogadjon. Mert én nem másnak, hanem magamnak élek, és magamnak alakítom az életem, nem másnak.

Ezért szokta édesapám azt mondani rám, hogy egy link és hülye, felelőtlen ember vagyok. Mi az, hogy én nem akarok másoknak megfelelni? Mi az, hogy én nem öltözöm úgy, mint mások? Jó, nekem is vannak ilyen csingó-bingó ruháim, de én abban nem érzem jól magam, abban nem vagyok szabad. Talán a ruházkodásom az első, vagy a második lépés afelé, hogy én igenis szabad vagyok, és nem fogok arra törekedni, hogy másnak megfeleljek. Mert édesapám abban a lázban ég, hogy igenis másnak kell először megfelelnem, és nem magamnak. Én ezt nem tudom elfogadni. Mert az első az, hogy először is én érzem a saját bőrömben jól magam.

(Az interjúkat Király Erzsébet készítette)

